

**R. P. Ferdinandi De Castro Palao, Legionensis Soc. Iesv,
Sacrae Theologiae Professoris, Et sanctae Inquisitionis
Qualificatoris & Consultoris; Operis Moralis, De Virtutibus,
Et Vitiis Contrariis, In ...**

De Virtute Religionis, Et Ei Annexis; Continens septem Tractatus
Theologiae Moralis praecipuos. Primus, in ordine septimus, est de Oratione
... Septimus, & latissimus, de Beneficiis Ecclesiasticis

Castro Palao, Fernando de

Lugduni, 1669

An equitibus militaribus, & nouiciis conferri possint beneficia saecularia,
vel regularia. §. 3

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76561](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76561)

Andr. ad finem. Anchar. n. 4. Francus n. 4. Dominici ibi §. circa n. 2. sine. Anton. Cucus lib. 4. instit. moral. t. 1. m. 264. Man. Rodriq. r. 2. q. regul. g. 5. art. 2. quos refert & sequitur Sanch. lib. 7. in decal. cap. 29. n. 49.

6 Nihilominus probabiliter credendum solum de prælaturis extra ordinem esse supradictum textum intelligendum. Moverit primò, quia finis huius constitutionis, ut constat ex ipsius proemio, est, ne religiosi suæ professionis immemores præcedant honores, divitias, & delicias, quæ per religionis ingressum foreverunt, ambiendo prælationes extra proprium ordinem, qui finis omnino cessat in prælaturis proprii ordinis, si quidem per illarum ambitionem non sunt suæ professionis immemores, neque retro respiciunt ad ea, quæ iam reliquerunt. Secundo diffinitio dubia alicuius legis ex proemio ipsius colligenda est ut iure diximus *disput. 5. de legib. vbi de legis interpretatione*. Sed proemium huius constitutionis est solum de assensu ad prælaturas extra proprium ordinem, ut constat. Ergo cum inferius dicit ad prælationes qualibet, de prælationibus quibuslibet extra ordinem loqui intelligendum est: sine fundamento enim extenderetur diffinitio ad prælaturas proprii ordinis ultra finem in constitutione intentum, & ultra generalem regulam iuris, quod in dubiis, & in materia pœnalis benignior pars sequenda est. Tertiò, textus loquitur de prælaturis exigentibus licentiam proprii superioris ad acceptandum, ut constat ex illis verbis: *viam si super hoc assensus, vel licentia suorum interuenierit prælatorum*. Sed ad prælaturas proprii ordinis raro, vel nunquam hic consensus, & licentia expostulari, & quando de facto expostulatur, potius est per modum approbationis, quam licentia ad acceptandum requisita.

7 Neque obstat ratio dubij. Nam esto loquens textus de non mendicantibus, non expresserit prælaturas extra ordinem, id fuit, quia satis in prima parte expresserit, & ex illa prima parte secunda limitanda est: neque enim alienum est in constitutionibus ea vna parte clara aliam dubiam interpretari. Ad confirmationem dico adesse in non mendicantibus aliquam specialem rationem, ob quam possent Pontifex constitutionem extendere non solum ad prælaturas extra ordinem, sed etiam ad prælaturas proprii ordinis: nam negamus de facto extendisse, quia non est firmum fundamentum ad id afferendum.

8 Quarta difficultas est; an ad electiones beneficiorum curatorum iurisdictione earentium extendatur hæc constitutio, & modus electionis in ea præscriptus? Affirmant Lambertin. *de iure patron. lib. 2. part. 1. quest. 7. art. 20. num. 2.* & supponit Dominicus *eo cap. quorundam, §. circa. num. 3.* & ibi Francus n. 4. Ancharan. num. 3. Moveri possunt, primò, quia disposita in prælaturis, censeri debent disposita in beneficiis curatis. Tum quia dispositum in maiori, censeri debet in minori dispositum. Tum quia curatum beneficium quædam prælatura est.

9 Cæterum, omnino tenendum est contrarium cum Thom. Sanch. lib. 7. in decal. cap. 29. num. 56. Quia parochiale beneficium non est propriè, & in rigore prælatura: hæc enim in utroque foro iurisdictionem requirit, qualem parochiale beneficium non habet. Neque parochi dicuntur prælati, si quidem in *elem. dudum. verbo ab olim. de sepultur.* fit distinctio inter prælatum, & parochum. At in *d. cap. quorundam*, solum de prælaturis est facta mentio. Ergo non est extendenda decisio ad beneficia parochialia: si quidem est constitutio pœnalis, & exorbitans à iure antiquo, & finis constitutionis, qui fuit viam ambitionis religiosi præcludere, non æque in parochiali beneficio, ac in prælaturis locum habet. Neque obstat parochum aliquando iurisdictionem habere excommunicandi, ut constat ex *cap. cum ad Ecclesiarum num. 1. de officio ordinar. c. cap. Tua de Clerico agrorante*; quia ibi Clericus non excommunicabatur ex vi munitis, sed ex privilegio, aut præscriptione, ut dicit Abbas *dicto cap. cum ad Ecclesiarum num. 2.* Ratio in contrarium non videtur: negamus enim dispositum in maiori, censeri debere in minori dispositum; quia ratio disponendi procedit in maiori, non in minori; aliàs ad beneficia simplicia extendenda esset supradicta constitutio, quod non est dicendum. Minus videtur vocari aliquando curatum beneficium prælaturam; quia improprie, & lato modo vocatur; ac proinde pœnalis, & exorbitans constitutio non est ad illud extendenda.

§. III.

An Equitibus militariibus, & nouitiis conferri possint beneficia secularia, vel regularia.

- 1 Beneficia regularia proprii ordinis Equitibus militariibus concedi possunt. Et proponitur dubitandi ratio, non posse beneficia secularia illis conferri.
- 2 Satis probabile est beneficia secularia illis conferri posse.
- 3 Proponitur dubitandi ratio pro nouitiis.
- 4 Nouitiis concedi non potest beneficium regulare, quod administrationem habeat.
- 5 Beneficia secularia nouitiis conferri possunt valide, tametsi non deceat.

6 Vacans beneficium, ad quod nouitiis habet ius, alteri conferri non potest.

1 ET quidem beneficia regularia proprii ordinis conferri posse Equitibus militariibus, sicuti aliis religiosis, est certum ex praxi; quia in hac parte & religiosi reputantur, & privilegiis religiosorum gaudent, quod maxime locum habet in militibus sancti Ioannis, qui tria substantialia vota emittunt. Et hinc oritur ratio dubitandi, si enim beneficiorum regularium capaces sunt, tanquam regulares habentur. Ergo inhabiles erunt ad beneficia secularia; quia beneficia secularia non regularibus, sed secularibus sunt concedenda: sic Nauar. lib. 3. *consil. tit. de regular. consil. 10. num. 9. ad 2. in 2. edit. Mandol. de signatura gratia. tit. dispensatio monachorum pro obtinendis beneficiis in sine.* Man. Rodriq. *qq. regul. tom. 1. quest. 34. art. 5.* Gonzalez ad reg. 8. *Cancel. gloss. 8. num. 42. Lambertin. de iure patron. 2. part. lib. 1. quest. 7. artic. 4. c. 5. Garcia de benef. 1. part. capit. quarto. num. 22.* Ob horum doctorum auctoritatem supra dicta ratione dubitandi firmatam mihi hæc sententia probatur.

2 Nihilominus censo satis probabile his militibus beneficia secularia conferri posse: sic relato *Gambara lib. 6. de officio, c. potest. legati. num. 269. & Azor. r. 1. instit. moral. lib. 13. cap. 3. quest. 1. ad finem, docet Sanch. lib. 7. in decal. cap. 29. num. 103.* & de militibus sancti Iacobi de Sparha est decisum à sacra congregatione, & pluribus doctoribus confirmatum refert Garcia *de benef. 1. part. cap. 4. num. 24.* & tenet Barbosa *3. p. de presc. Episcop. alleg. 57. num. 174.* Ratio esse potest, quia huiusmodi milites in communi modo viuendi statum secularem habent, & seculares reputantur. Neque obstat beneficiorum regularium capaces esse, quia id est fauore religionis.

3 De nouitiis maior est dubitatio, an regularia, vel secularia beneficia illis concedi possint? Et ratio difficultatis est; tum quia nouitiis capax non est beneficij regularis *cap. nullus. de electione in 6. clement. 1. de supplend. negligenti. prælatus c. clement. 1. §. sanè 2. de statu monachorum.* Ergo dicendum est esse capacem beneficij secularis. Econtra vero nouitiis est in statu probationis, & privilegia religionis illi conceduntur. Ergo poterit illi beneficium regulare concedi: seculare autem non videtur concedendum; quia iam habuit, & professione vitæ à seculo recessit, & occasionem inde accipere redeundi ad seculum.

4 In hac re dicendum est primò nouitio concedi non posse beneficium regulare, quod administrationem habet ex *suprad. c. Nullus, c. ex suprad. clement. & tradunt communiter omnes, ut testatur Gonzalez ad reg. 8. Cancellar. gloss. 8. num. 78. Barbosa in remission. consil. Trident. sess. 14. cap. 10. de reformat. vbi testatur à sacra congregatione esse decisum. Ratio congruentia est; quia non debet in magistrum assumi, qui formam discipuli vix assumpsit, neque aliis præfici, qui subesse non nouit, ut dicitur *cap. cum in magistrum. de electione.* Alia autem regularia beneficia, tametsi iure antiquo nouitio conferri non possint ex *supradict. cap. cum de beneficio. de præbendis. in 6.* At ex dispensatione Trident. *sess. 14. capit. decima de reform.* ipsi, aliisque secularibus conferri possunt, dum modo habitum illius religionis, in qua est beneficium suscipiant, & se obligent ad professionem emittendam. Quod intelligendum est, dum beneficio potiri volunt. *Suar. tom. 3. de relig. libro quinto, capit. vlt. num. 14.**

5 Dico secundo. Beneficia secularia nouitio conferri possunt validè, tametsi non deceat: sic Probus ad Monach. *cap. beneficium. de Regularib. in 6. n. vltim.* Francus alios referens *ibi num. 1. Tiraquel. de retract. lignag. gloss. 8. §. 1. n. 37. Azor. t. 1. instit. moral. lib. 12. c. 3. quest. 1. Sanch. lib. 7. in decal. c. 4. n. 22. Garc. de benef. 7. p. cap. 10. n. 5. c. 6. Priorem patrem, scilicet collationem beneficij secularis factam nouitio valere, sic probat. Quia nouitiis capax est retinendi beneficium seculare, dum professionem non emittit. Ergo etiam capax est illud recipiendi. Item nullo textu cauetur incapacem esse. Ergo non est afferendum. Secunda pars, scilicet non conuenire illi beneficium conferri, constat ob rationem dubitandi, ne ipsi detur ansa ad seculum reuertendi.*

Quod autem Tiraquel. & Francus dicunt nouitium acceptantem beneficium seculare religioni renuciare, non habet fundamentum: stare enim optime potest, acceptare beneficium eo animo, ut si religio non placeat, illud possit retinere; si minus professione facta, vacet; sicuti contingit, cum tempore nouitatus beneficia antea possessa retinet, sic Garcia, & Sanch. *supra.*

6 Ex quo manifestè fit, si aliquod beneficium vacet, ad quod nouitiis vocatus est vel specialiter, vel in genere; quia vocatus est coniunctior sanguine, nequaquam posse alteri conferri, sed vel conferendum esse nouitio (ut verè conferri potest) vel suspendenda eius collatio, quouique ipse professionem emittat quia nequit primari iure ad idem, quod in beneficium habet: sic Sanch. *lib. 7. in decal. cap. 4. n. 23. inactio num. 5.*